

Betragtning, at Rigsdagen med Hensyn til det finantstielle Forhold staaer med ganske frie Hænder. Formelt er dette jo naturligviis rigtigt, men, naar Statens Regjering har givet Islænderne et Tilfagn om, at den vilde søge at virke hen til, at det aarlige Tilskud blev saa og saa Meget, forekommer det mig dog at være en betænkkelig Sag at desavouere Regjeringen i dette Tilfagn; og det forekommer mig ikke at være ganske rigtigt, naar man betragter dette Tilfagn som ikke givet og stiller sig paa det Standpunkt, hvorpaa det ærede Udvalg har stillet sig, alene at ville afhandle Spørgsmaalet om, hvad der i og for sig maatte anses som retfærdigt og billigt. Det vil dog være saa godt som umuligt for nogen Regjering at træde op til en ny Forhandling med Islænderne med den Bekjendelse, at det Tilfagn, som var givet, ikke havde Noget at betyde, at det var forkastet; og vel var det naturligviis et ujemlet Tilfagn, der i saa Henseende er blevet givet af Regjeringen, men det er dog blevet givet i god Tro om, at, hvad Regjeringen saaledes efter en Underjøgelse af Forholdene havde fundet retfærdigt og billigt, det maatte ogsaa kunne ventes stadfæstet af Rigsdagen. Det forekommer mig tilmed, at netop i dette Dieblik maatte et vist Klogskabshensyn opfordre til ikke saaledes at desavouere Regjeringen med Hensyn til det Tilfagn, der er givet Island. Vel er Island ligeoverfor os jo ikke Udland; det er et forhenværende Skattelands eller nu et Biland; men det Tilfagn, som Regjeringen har givet det, synes jeg dog burde ikke forlades netop nu, da vi med Hensyn til en Forsamling i Udlandet ønske, at den maa opfylde den paagjældende Regjerings Tilfagn. Det forekommer mig nu egentlig heller ikke, at den Sum, hvorom der er Tale, stiller Danmark meget ugunstigt i Sammenligning med de nuværende Forhold. Det er jo oplyst af den høitæredede Justitsminister i det andet Thing, at det Tilskud, hvorom der her er Tale, vil ikke blive større end det, som allerede nu udredes eller i de nærmeste Aar kan ventes at maatte udredes af Statskassen til Island. Jeg seer derfor ikke, at der i finantstiel Henseende kan være noget Betænkeligt ved at gaae

ind paa dette Tilfagn. Den hele Forfæjmel mellem Udvalgets Forslag og Regjeringens Forslag er jo desuden som oplyst ikke særdeles stor, nemlig 15,000 Rd. om Aaret. Selv om imidlertid Island gjennem sine egne Hjelpekilder kan bidrage til sine Fornødenheders Tilfredsstillelse i større Grad, end Tilfældet nu er, ligger det dog klart for, at enhver foresøgt Indtægt, der staffles tilveie, vil ogsaa finde mangfoldige Udgifter, som ere paatrængende nødvendige, og til hvis Dækning den vil behøves. Der har i en lang Række af Aar været en Standsning i alle offentlige Foretagender og Foranstaltninger paa Island paa Grund af de Banskkeligheder, der have været forbundne med at faae de statsretlige Forhold ordnede; men naar der engang kommer Orden heri, og naar Islænderne kunne begynde paa at udskrive Skatter paa selve Den eller paa anden Maade selv at tilveiebringe Indtægter, vil der for disse Indtægter være en overordentlig rig Anvendelse, saaledes at selve den egentlige finantstielle Tilstand vistnok ved denne Indtægtsforørgelse ikke vil blive synderlig forbedret. Jeg er af den Overbeviisning, at det vilde være ønskeligt ikke at lade det nuværende Dieblik gaae forbi uden at tilveiebringe en Ordning af disse Forhold, og jeg for mit Bedkommende vil stemme for de af det ærede 6te Medlem for 1ste Kred (Ploug) stillede Vædringsforslag, idet jeg da haaber, at Regjeringen vil til Sagens 3die Behandling stille et Forslag, der er i Overeensstemmelse med det Tilfagn, som er givet Island. Det er jo Betingelsen for, at en videre Overenskomst kan søges tilveiebragt med Island.

Saffner: Det er altid betænkeligt at skulle tage Dødet i en Sag, der angaaer Forhold, i hvilke man maa indrømme, at man ikke er rigtig inde og ikke er i Besiddelse af et rigtig klart Overblik. Sagen foreligger imidlertid til Afgjørelse her i Thinget; det paahviler dettes Medlemmer at afgive deres Stemme i Sagen, og jeg haaber saaledes, at det høie Thing vil tillade mig, ganske i Korthed at udvilde min Anskuelse og at fremsøre mine Tvivl om, hvorvidt det høitæredede Udvalg